

Onderwerp

Verlenging van de overeenkomst met stichting OIDOS - Buurtteams Jeugd en Gezin voor de periode 2025 tot en met 2027

Opsteller	Mahmut Erciyas	Behandeldatum	17 september 2024
Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	G. Visser		

Advies

1. De overeenkomst voortvloeiende uit de Europese aanbesteding Breed Basisteam Jeugd en Gezin met stichting OIDOS te verlengen voor de periode 1 januari 2025 tot en met 31 december 2027 middels de bijgevoegde brief aan deze stichting.
2. De brief 'Verlenging overeenkomst met stichting OIDOS 2025 tot en met 2027' aan de raad vast te stellen.

Aanleiding

Sinds 1 juli 2021 biedt Buurtteams Jeugd en Gezin (BJG), onder verantwoordelijkheid van stichting OIDOS en in opdracht van de gemeente, hulp en ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen op grond van de Jeugdwet en Wmo. De overeenkomst tussen de gemeente en stichting OIDOS eindigt op 31 december 2024. Het college is op grond van artikel 4, lid 3 van de overeenkomst bevoegd om eenzijdig (schriftelijk) te besluiten tot een verlenging met een maximum van driemaal drie jaar. Aan een dergelijk besluit dient op grond van de overeenkomst een evaluatie ten grondslag te liggen.

Op grond van een door het college vastgesteld evaluatieplan, dat in februari is gedeeld met en toegelicht aan de raad, is aan adviesbureau Hiemstra & De Vries de opdracht gegeven om een ontwikkelingsgerichte evaluatie uit te voeren naar de uitvoering van de overeenkomst door BJG en de sturing van de gemeente daarop. De evaluatie is afgerond en draagt de titel *Lerende evaluatie Buurtteams Jeugd en Gezin. Zorgvuldig doorgaan op de ingeslagen weg/gemeente Nijmegen*. De eindrapportage is als bijlage bij dit voorstel gevoegd, evenals de reactie van BJG op dit rapport.

Op 24 juni 2024 heeft het college op basis van deze evaluatie besloten het voornemen uit te spreken om de overeenkomst met stichting OIDOS met drie jaar te verlengen, te weten voor 2025 tot en met 2027, en een definitief verlengingsbesluit te nemen nadat de gemeenteraad in staat is gesteld om het college daarbij eventuele accenten, wensen en ideeën mee te geven. Dit gezien de spilfunctie van Buurtteams Jeugd en Gezin in het Nijmeegse sociaal domein en eerdere gedane toezeggingen. Bij de bespreking van het voornemen tot verlenging op de politieke avond van 21 augustus 2024 bleek sprake te zijn van een breed draagvlak voor verlenging. Het college kan nu dus een definitief verlengingsbesluit nemen. Tijdens deze avond is door het college een tweetal toezeggingen gedaan. In de paragraaf 'Vervolg' wordt ingegaan op het proces waarmee deze toezeggingen worden opgepakt.

Beoogde impact

BJG draagt bij aan meerdere ambities en doelen, maar sluit primair aan bij de volgende elementen uit de doelenboom van de stadsbegroting 2024:

Ambitie

We zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar.

Doelen

- We zorgen dat volwassenen dichtbij en deskundig worden ondersteund als zij problemen ervaren met zelfredzaamheid en participatie in de samenleving.
- We zorgen dat kinderen en hun ouders dichtbij en deskundig worden ondersteund als zij problemen ervaren met opvoeding, ontwikkeling, zelfredzaamheid en participatie in de samenleving.

Activiteiten

- We sturen planmatig op de opdracht aan Buurtteams Jeugd en Gezin. We zien dit als een permanent proces van wederzijds ervaren, leren en doorontwikkelen en passen jaarlijks onze doelen en ambities aan in aansluiting op deze cyclus.

Argumenten

1.1. De evaluatie wijst uit dat BJG onmiskenbaar bijdraagt aan de transformatie van het Nijmeegse sociaal domein conform de opdracht en de leidende principes van de gemeenteraad voor het sociaal domein.

Het college is met BJG een langjarige relatie aangegaan, in de wetenschap dat transformatie geen eenvoudig proces is en tijd kost. Belangrijk bij de verlengingsafweging is of BJG bijdraagt aan de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van het Nijmeegse sociaal domein conform de gemeentelijke opdracht en de leidende principes van de gemeenteraad én de vraag of BJG daarmee de lokale transformatie stuwt.

Ten behoeve van de evaluatie heeft Hiemstra & De Vries bijna honderd documenten geanalyseerd, een vragenlijst uitgezet onder gezinswerkers en beroepsgroepen waarmee deze vaak samenwerken, interviews gehouden en thematische dialoogsessies georganiseerd waarbij ook gezinnen en zorgaanbieders zijn betrokken. Het adviesbureau trekt de conclusie dat BJG op de goede weg is in het ondersteunen van gezinnen met basishulp en daarmee bijdraagt aan de Nijmeegse transformatie. Dankzij de gezamenlijke inzet van BJG en gemeente wordt minder verwezen naar de aanvullende zorg en meer zelf basishulp geboden. Zo is het aantal jeugdigen dat is verwezen naar begeleiding bij een zorgaanbieder met 20% gereduceerd in 2023 ten opzichte van 2022; voor alle andere vormen van jeugdzorg (dus exclusief begeleiding) is sprake van een reductie van 7%. Dit is een grote prestatie; hiermee is een jarenlange trend gekeerd. Ook is de constatering dat BJG een robuuste positie inneemt in het netwerk: het aandeel van verwijzingen door BJG in het totaal aantal verwijzingen (de Jeugdwet kent meerdere wettelijke verwijzers) is groeiende. Inwoners en partners weten BJG steeds beter te vinden.

Verder komt het adviesbureau tot de slotsom dat BJG binnen afzienbare tijd een stevige organisatie heeft neergezet die zich een positie heeft verworven in het Nijmeegse netwerk, zowel stedelijk als in de stadsdelen, door aansluiting op relevante partners als huisartsen en onderwijs. Tot slot concludeert Hiemstra & De Vries dat de sturing vanuit de gemeente

op de formele opdracht strak is georganiseerd en dat er tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in partnerschap en gezamenlijk leren door gemeente en BJJ.

De evaluatie uitgevoerd door Hiemstra & De Vries, met daarin een positief advies van het bureau, toont aan dat BJJ gezien vanuit de initiële opdracht en kaders gesteld vanuit de landelijke *Hervormingsagenda Jeugd* in de afgelopen jaren - in partnerschap met de gemeente - voldoende vorderingen heeft gemaakt in de gewenste richting. Dit biedt een goede basis om voor continuïteit en dus een driejarige verlenging van de overeenkomst te kiezen.

1.2. De aandachts- en verbeterpunten die Hiemstra & De Vries benoemt bieden aanknopingspunten voor het gezamenlijk verder bouwen aan BJJ én de transformatie van het Nijmeegse sociaal domein.

Natuurlijk kunnen bepaalde zaken anders en beter. Het eindrapport van Hiemstra & De Vries biedt hiervoor diverse aanknopingspunten en concrete adviezen. Deze liggen op de volgende terreinen:

- Gerichtere sturing door BJJ op afspraken en werkwijzen, zoals tijdigheid van hulp, eenduidig werken en werken aan regiekwaliteiten van gezinswerkers;
- Zichtbaarder maken van de rol die BJJ inneemt in het lokale sociaal domein, met name richting het onderwijs en in het veiligheidsdomein;
- Het gezamenlijk versterken van de lerende aanpak aan de hand van een leeragenda;
- Investeren in een gedragen, overkoepelende koers op de transformatie van het sociaal domein.

Deze punten zijn voor ons herkenbaar. De noodzakelijke verbeteracties dienen soms enkel door BJJ zelf te worden ingezet, maar meestal door BJJ en gemeente samen en in enkele gevallen hoofdzakelijk door de gemeente als netwerkregisseur. De prestaties en impact van BJJ worden immers ook beïnvloed door de wederkerigheid, veranderbereidheid en beweging bij partners. De gemeente heeft op grond van de Jeugdwet grote verantwoordelijkheden in het netwerk vanuit haar rol als regisseur, opdrachtgever, manager van contracten met zorgaanbieders en partner en heeft daarmee relatief veel invloed op de vorm, samenstelling en samenwerking binnen het netwerk. Dit geldt bijvoorbeeld voor de hervorming van het veiligheidsdomein (toekomstscenario kind- en gezinsbescherming) en vraagstukken op het gebied van de samenwerking tussen jeugdzorg en onderwijs. Tegelijkertijd kent onze invloed ook grenzen.

2. Met de brief wordt de gemeenteraad actief geïnformeerd over het definitieve verlengingsbesluit.

Gezien de betrokkenheid van de raad ligt het voor de hand om de raad actief te informeren over het definitieve verlengingsbesluit en de wijze waarop het college zal omgaan met de gedane toezeggingen.

Kanttekeningen

Dit voorstel heeft geen kanttekeningen.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. In artikel 2 van de te verlengen overeenkomst is bepaald dat stichting OIDOS voor de uitvoering van de opdracht ieder jaar een nader te bepalen lumpsum bij wijze van taakgerichte bekostiging krijgt. Deze lumpsum wordt bepaald op basis van een jaarlijks herzieningsproces en wordt ook jaarlijks vastgesteld door het college middels een apart en expliciet besluit. In de overeenkomst worden dus geen specifieke meerjarige lumpsumbudgetten gegarandeerd.

Vervolg

Na besluitvorming door het college zal de verlenging van de overeenkomst met drie jaar middels een brief kenbaar worden gemaakt aan stichting OIDOS. Deze brief is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Het rapport van Hiemstra & De Vries gaan we benutten in het herzieningsproces met BJJ om nieuwe afspraken te maken voor 2025. BJJ opereert in een netwerk en de adviezen van Hiemstra & De Vries behelzen ook deze context. De bilaterale relatie met BJJ vormt dus niet de enige omgeving waarin we aan de slag gaan met de aanbevelingen, maar zal een van de bronnen vormen voor onze brede transformatiebeweging waarin BJJ een spilfunctie heeft.

Door het college zijn twee toezeggingen gedaan aan de raad:

1. Wethouder zegt toe dat 'aandacht voor cultuursensitiviteit' in de opdracht tot verlenging (BJJ) wordt opgenomen.
2. In Q1 2025 wordt de raad schriftelijk geïnformeerd over de wijze waarop de aanbevelingen uit het evaluatierapport (Hiemstra en de Vries) worden opgepakt en wat hiervan de stand van zaken is.

Cultuursensitiviteit is al een belangrijk onderdeel van de aanbestede opdracht. In het herzieningsproces met BJJ zullen we deze opdracht actualiseren en waar nodig aanscherpen. De aanbevelingen uit het evaluatierapport vormen een belangrijke onderlegger voor het herzieningsproces. In diverse terugkoppelingen aan de raad zullen we terugkomen op de voortgang in de implementatie van de aanbevelingen. Bijvoorbeeld op het moment dat we nieuwe afspraken met BJJ hebben gemaakt (eind dit jaar), in de kwartaalbrieven die we aan de raad sturen, maar ook in brieven die we aan de raad zullen richten over de voortgang ten aanzien van de acties in het regioprogramma jeugd en het lokaal plan jeugd.

Bijlage(n)

- Brief Verlenging overeenkomst 2025 tot en met 2027 aan stichting OIDOS
- Brief Verlenging overeenkomst met stichting OIDOS 2025 tot en met 2027 aan de gemeenteraad
- Lerende evaluatie Buurtteams Jeugd en Gezin. Zorgvuldig doorgaan op de ingeslagen weg/gemeente Nijmegen, Hiemstra & De Vries, 7 juni 2024
- Reactie van Stichting OIDOS - Buurtteams Jeugd en Gezin op evaluatie Hiemstra & De Vries, 12 juni 2024